Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien kotiin tarjottavien ja asumispalveluiden myöntämisperusteet 1.1.2027 alkaen

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 18.11.2026
1221/05.00.00/2026

Valmistelija

palvelujohtaja Ulla Kuittu p. 050 353 8310
palvelupäällikkö Laura Vänttinen p. 050 347 1022
palvelupäällikkö Satu Kokkonen p. 0400 742 383
johtava sosiaalityöntekijä Minna Marjakangas p. 040 542 4926

Selostus asiasta

Yleistä

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluiden tavoitteena on, että hyvinvointialueella asuvat saavat palvelut oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Palveluissa keskeinen periaate on tukea arjessa apua tarvitsevien asiakkaiden kykyä elää itsenäisesti ensisijaisesti kotona oikea-aikaisilla, toimintakykyä ja hyvinvointia tukevilla sekä riittävillä palveluilla. Tarpeen mukaan mielenterveys- ja päihdekuntoutujille järjestetään asumispalvelua ja siihen sisältyvää tukea. Asumispalveluita ovat tuettu asuminen asiakkaan kotiin, yhteisöllinen asuminen sekä ympärivuorokautinen palveluasuminen. Palveluja tuotetaan hyvinvointialueen omana palvelutuotantona sekä ostopalveluina. Ensisijaisesti asiakkaan tuki järjestetään kotiin ja tarpeen mukaisesti kodinomaiseen ympäristöön asumispalveluyksikössä. Lääketieteellinen hoito ja konsultaatiot sekä lyhytaikaisjaksot tukevat asiakkaan hyvinvoinnin ylläpitämistä ja kuntoutumista.

Keskeisiä periaatteita kaikessa toiminnassa ovat ennaltaehkäisevä toiminta, kuntouttava työote sekä yhteistyö ja näiden varmistaminen panostamalla yksilölliseen asiakas- ja palveluohjaukseen. Palvelut tukevat hyvinvointialueella asuvien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, turvallisuutta, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta sekä ehkäisevät lisäpalveluntarpeen syntymistä. Palvelutarpeen arvioinnissa keskeistä on asiakkaan kokonaisvaltainen tilanteen arviointi.

Palvelun myöntämisen perusteisiin ei ole tehty muutoksia vuodelle 2027.

Yhteys strategiaan

Palvelua myönnetään yhdenmukaisin kriteerein hyvinvointialueen asukkaille palvelutarpeenarvioinnin perusteella. Palvelun tavoitteena on tukea asiakasta kuntoutumisen prosessissa kohti kevyempää asumisen tuen palvelua tai itsenäistä asumista.

Nykytilankuvaus

Ostettujen asumispalveluiden TA/M2026 toimintakulut 22,3 M€ ja hyvinvointialueen oman tuotannon kokonaismenot ovat 5,6 miljoonaa euroa. Ostoasumispalveluiden asiakasmäärä syyskuussa 2026 oli 640. Hyvinvointialueen oman tuotannon asumispalveluissa oli 515 asiakasta.

Vaikutusten ennakkoarviointi

Oikea-aikaisella palvelulla painottaen kotiin vietävää tuettua asumista voidaan asiakaslähtöisesti vähentää raskaampien palveluiden tarvetta sekä kustannusten kasvua. Myönnetyt palvelut perustuvat aina asiakaskohtaiseen palvelutarpeen arviointiin.

Yhteenveto

Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelujen ja kotiin tarjottavien palveluiden tavoitteena on varmistaa oikea-aikaiset, yhdenvertaiset ja asiakkaan itsenäistä asumista ensisijaisesti kotona tukevat palvelut vuodelle 2027. Oikea-aikaisella, kotiin vietävällä tuetulla asumisella voidaan asiakaslähtöisesti ehkäistä raskaampien palveluiden tarvetta ja hillitä kustannusten kasvua. Palvelu on lakisääteinen. Myöntämiskriteereihin vuodelle 2027 ei ole tehty muutosehdotuksia.

Lainsäädäntö

Sosiaalihuoltolaki 21§

Toimivalta

hallintosääntö 18 §

Esittelijä

Toimialajohtaja, sosiaali- ja terveyspalvelut Kallimo Kati

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää hyväksyä Keski-Suomen hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdekuntoutujien myöntämisperusteet liitteen mukaisesti 1.1.2027 alkaen.

Mikäli valtuuston talousarviopäätöksellä on vaikutusta tehtyyn päätökseen, niin asia otetaan uudelleen käsittelyyn hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa joulukuussa ja tehdään uusi päätös.

Päätös